

NEDRE TELEMARK
JORDSKIFTERETT

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep.
0030 Oslo

Arkivnummer
008

Vår referanse
Jnr. 130/2019-eno

Vår dato
28.02.2019

HØRINGSUTTALELSE – FJELLOVEN

Vi viser til Landbruks- og matdepartementet høringen på NOU 2018:11 «Ny fjellov» med høringsfrist den 28.2.2019. Statsallmenningslovutvalget har i utredningen foreslått en ny lov til erstatning for lov 6. juni 1975 om rettar og lunnende m.m i statsallmenningane og lov 19. juni 1992 om skogsdrift i statsallmenningene.

I utredningen fra Statsallmenningslovutvalget er jordskifterettene foreslått som tvisteløsningsmekanisme. Vi mener det er riktig som utvalget skriver, at jordskifterettene har kompetanse til å treffe avgjørelser i saker som inneholder mange ulike slag vurderinger av eiendomsfaglige, landbruksfaglige og økonomiske forhold. Virksomheten i jordskifteretten krever bl.a. at jordskiftedommerne har innsikt i landbruksfaglige vurderinger og kunnskap om eiendomsforhold og retter i fast eiendom. Ved en del jordskifteretter har jordskiftedommerne også kompetanse om samisk reindrift og samiske rettstradisjoner.

Jordskifterettene er organisert som en domstol, og noen vil trolig føle det som et stort skritt å gå til en domstol for å få avgjort et spørsmål. I tillegg er det som utvalget viser til, en del parter som nok føler behov for å få advokathjelp eller lignende juridisk bistand når en sak havner i domstolsystemet, noe som vil være med på å øke prosesskostnadene. Det er likevel slik at andelen selvprosederende parter i jordskifterettene fortsatt er forholdsvis høy, og prosessene er i stor grad lagt opp slik at det fullt mulig å føre sin egen sak uten særskilt kompetanse.

Utvalget er delt i forhold til hvordan de ser for seg at jordskifterettene skal behandle saker etter den nye fjelloven. Flertallet i utvalget foreslår at avgjørelser etter den nye fjelloven kan kreves inn for jordskifteretten som rettsutgreiing, jf. jordskiftelova § 4-1. Flertallet begrunner sitt valg med at en slik ordning sikrer en overprøvingsform som er rimeligere for partene enn løsningen til mindretallet. Noe av grunnen til dette er at flertallet mener partene selv må dekke sine egne sakskostnader, jf. forslaget til ny fjellov § 12-2 siste ledd. Dette er et unntak fra de vanlige reglene om fordeling av sakskostnader i tvistesaker.

Mindretallet foreslår at sakene behandles som skjønn, jf. jordskifteloven §§ 5-3 og 5-4. Sakene vil med denne løsningen bli behandlet etter reglene i skjønnsloven, jf. jordskifteloven § 5-7, med mindre sakene skulle bli behandlet i forbindelse med en annen sak etter jordskifteloven, jf. jordskifteloven § 5-3. Sakskostnadene vil med denne ordningen bli fordelt etter de alminnelige sakskostnadsreglene i tvisteloven kapittel 20, jf. skjønnsloven § 43.

NEDRE TELEMARK JORDSKIFTERETT

Mindretallet ser ikke grunnlag for at en i saker etter den nye fjelloven skal fravike det som ellers gjelder for fordeling av sakskostnader når det er tvist.

Utvalget har på bakgrunn av dette bl.a. foreslått følgende endringer i jordskifteloven:

§ 4-1 bokstav f) skal lyde:

f) i statsallmenning for spørsmål rekna opp i lov ... om bruk og styring av rettar m.m. i statsallmenningane (fjellova) § 12-2

§ 7-6 andre ledd tredje setning skal lyde:

I saker etter jordskiftelova § 4-1 bokstav f) skal rekvirenten betale sakskostnadene etter §§ 7-2 til 7-5.

Forslag frå mindretal (Utgård, Smistad)

§ 5-3 bokstav q skal lyde:

q) lov ... om bruk og styring av rettar m.m. i statsallmenningane (fjellova) § 12-2 og 12-3

Vi støtter utvalget i deres vurdering av jordskifteretten som egnet tvisteløsningsorgan med bakgrunn i den kompetansen som her finnes. Vi mener organiseringen som en domstol, ikke medfører ulemper som er av en slik art at jordskifteretten ikke bør velges i denne sammenheng.

Når det gjelder hvilken sakstype i jordskifteloven som passer beste for de avgjørelser jordskifterettene her skal ta, er vi noe mer usikre på dette. Med bakgrunn i opplistingen som er gjort i den nye fjelloven § 12-2, mener vi sakstypen rettsutgreiing kan virke mest egnet, i alle fall for noen av de spørsmålene som jordskifteretten skal kunne avgjøre etter bokstavene a-f i denne paragrafen. Vi mener likevel at lovgiver bør se nærmere på dette.

For:

Aust-Agder jordskifterett

Lista jordskifterett

Marnar jordskifterett

Nedre Telemark jordskifterett

Vestfold jordskifterett

Øvre Telemark jordskifterett

Med hilsen

Erik Nord
jordskifterettsleder